

Yttrande angående Naturvårdsverkets förslag till revideringar av miljöledningsförordningen

Högskolan i Halmstad har fått möjlighet att till Miljödepartementet lämna synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till revideringar av miljöledningsförordningen. Högskolan framför synpunkter enligt nedan.

Yttrande

Högskolan i Halmstad ser positivt till alla förändringar i miljöledningsförordningen som leder till att miljöledningssystem kan integreras i ordinarie verksamhetsstyrning. Eftersom lärosätets största påverkan på miljön är den positiva indirekta påverkan lärosätet har genom utbildning och forskning så är det extra viktigt att miljö och hållbarhet blir en naturlig del av lärosätets kvalitetssystem för kärnverksamheten.

I Högskolelagen skrivs särskilt fram att högskolorna ska främja hållbar utveckling. Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har ett tillsynsansvar för att högskolornas kvalitetssystem säkerställer att högskolelagen följs i detta avseende och gör dessutom tematiska utvärderingar rörande hållbarhet. Högskolan anser att UKÄ:s tillsyn säkerställer att lärosätena arbetar systematiskt med den indirekta miljöpåverkan och tillstyrker därför med enfaset förslaget att indirekt miljöpåverkan inte är en del av miljöledningssystemet.

I övrigt har Högskolan synpunkter till följande avsnitt i Naturvårdsverkets förslag:

4.2.3 Fokus på direkt miljöpåverkan.

Högskolan i Halmstad ställer sig bakom förslaget om att det systematiska miljöarbetet via miljöledningsförordningen ska fokusera på direkt miljöpåverkan då den indirekta påverkan följs upp inom Högskolans kvalitetsarbete.

4.2.7 Krav på handlingsplan utgår.

Högskolan ställer sig bakom förslaget.

4.3.1 Stärkt integrering av miljöarbetet och ständig förbättring.

Högskolan ställer sig bakom förslaget om stärkt integrering av miljöarbete i den ordinarie verksamhetsstyrningen för systematisk planering, uppföljning och ständig förbättring. Det gör att alla delar av verksamheten involveras i miljöledningssystemet på ett naturligt sätt.

4.3.3 Miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen

Naturvårdsverket vill införa begreppet livscykelperspektivet i miljöledningsförordningen och att det ska beaktas både vid bedömning av miljöpåverkan i miljöutredning och vid inköp av varor och tjänster. Högskolan i Halmstad ser detta som mycket problematiskt och avstyrker det. Skälen till detta är:

- För att klara av att leva upp till LOU måste lärosäten av Högskolan i Halmstads storlek gå samman med andra organisationer som till exempel kommunen för upphandling och dessa organisationer kan ha andra regelverk. Det blir svårt att analysera och ställa krav på eller följa upp miljöpåverkan för varor och tjänster vid avrop/upphandling då organisationerna kanske hanterar varorna och tjänsterna på helt olika sätt i verksamheten.
- Ett exempel på inköp på ett lärosäte kan vara att en forskare behöver ett mätinstrument. Att kräva att de ska kunna göra livscykelanalys på en sådan produkt är orimligt. Samtidigt som det är omöjligt för en upphandlare att kunna avgöra vilka krav som kan ställas och ändå få rätt funktionalitet. Det är redan med dagens regler mycket svårt.
- Förslaget leder till en avsevärd fördyrning av inköpsorganisationen. Högskolan kommer att behöva anställa experter på LCA.
- Högskolan ser även att en stor risk att förslaget gynnar större företag och att mindre företag får svårt att konkurrera vid upphandlingar eller avstår att lämna bud.

Om livscykelperspektivet ändå ska införas anser Högskolan i Halmstad att det ska begränsas till produkter som har en betydande miljöpåverkan för att göra arbetet rimligt.

4.3.4 Ökande krav på miljöanpassning och utsläppsminskning.

Högskolan i Halmstad ställer sig inte bakom förslaget att punkt 15 § och 15 a§ ska fokusera på att miljöledningssystemet ska stödja miljöanpassning av verksamheten utifrån bästa möjliga teknik då det är verksamhetens behov och förutsättningar som ska styra det tekniska behovet. Om fokus läggs på att följa upp miljöanpassning av verksamheten utifrån bästa möjliga teknik så finns det en risk att det inte blir för verksamhetens bästa. Det sker en naturlig utveckling av

tekniska hjälpmedel som har en positiv miljöpåverkan, men det måste vara verksamhetens och myndighetens ekonomiska förutsättningar som avgör behovet och inte regleras som ett ökat krav i miljöledningsförordningen. Högskolan ser även problem att kunna följa upp myndigheternas arbete med digital mötesteknik utifrån att mäta antal digitala möten. Digitala möten sker i allt från den enskilda medarbetarens mobiltelefon/dator till digitala möten med flera deltagare i förberedda e-mötesrum.

Ett förtydligande av frågan kring energieffektiv informationsteknik välkomnas dock.

4.4.1 Återkoppling på myndigheternas rapportering

Högskolan i Halmstad stödjer inte förslaget att återkoppling på myndigheternas rapportering ska ske vid myndighetsdialogen, då myndigheternas kärnuppdrag behöver vara i fokus vid dessa. Återkopplingen som sker i dag är tillräcklig och det finns andra möjligheter att lärosätet kan jämföra sig med andra myndigheter med samma uppdrag i till exempel klimatramverket eller genom nätverk för att kunna bedöma utvecklingsbehov.

4.4.3 Fokus på uppföljning av det systematiska miljöarbetet

Högskolan i Halmstad stödjer Naturvårdsverket förslag att inrapportering av myndigheternas upprättade mål och genomförda åtgärder för betydande miljöpåverkan ska utgå och istället ersättas av nya frågor som beskriver upprättade mål, genomförda åtgärder och måluppfyllelsen. Högskolan stödjer även ändringar att fritextsvar ska ersättas av svarsalternativ för att lättare kunna göra relevanta jämförelser mellan myndigheter.

4.4.4 Justerad uppföljning av miljöarbetets effekter

Högskolan i Halmstad stödjer inte förslaget på nya sakfrågor kring uppföljning av antal digitala möten, egen energiproduktion och egna ställda miljökrav vid avrop mot statliga ramavtal. Högskolan ser problem att kunna följa upp myndigheternas arbete med digital mötesteknik utifrån att mäta antal digitala möten, då de inte går att ta fram relevant underlag. Digitala möten sker i allt från den enskilda medarbetarens mobiltelefon/dator till digitala möten med flera deltagare i förberedda e-mötesrum. Statens målsättning kan inte vara att myndigheterna ska skapa egen energiproduktion som en prioriterad punkt utan energibesparingar måste vara fokus. Högskolan i Halmstad ser som en liten myndighet svårighet att ställa egna miljökrav vid avrop på statliga ramavtal och förutsätter att det har ställts relevanta krav redan när ramavtalen upphandlades.

Ärendehantering

Detta yttrande har beslutats av rektor Stephen Hwang efter föredragning av Matilda Gunnarsson, säkerhetssamordnare. I beredningen av ärendet deltog även Rikard Ahlgren, fastighetschef, och Catarina Coquand, högskoledirektör.